

USTAWA o pomocy społecznej i socjalnej

po nowelizacji
Krystyna Ziemiańska
listopad 2014 Lublin

Dział I

Przepisy ogólne

Rozdział 1

Zasady ogólne i zakres podmiotowy ustawy

Art. 1.

Uznając nadrzędną rolę państwa w zapewnieniu właściwej opieki osobom niepełnosprawnym oraz innym osobom, których sytuacja życiowa lub inne uwarunkowania ekonomiczne nie umożliwiają samodzielnej egzystencji, tworzy się Ustawę o Pomocy Społecznej i Socjalnej zwanej dalej ustawą. Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie pomocy społecznej oraz socjalnej
- 2) rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz socjalnej a także zasady i tryb ich udzielania;
- 3) organizację pomocy społecznej oraz socjalnej
- 4) zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej oraz socjalnej

Art. 2.

1. Pomoc socjalna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu zapewnienie osobom uprawnionym do korzystania z właściwej opieki państwa w zakresie umożliwiającym im utrzymanie, przetrwanie trudnych i nieprzewidzianych sytuacji losowych oraz stworzenie warunków do dalszej pracy, nauki i rozwoju w rozumieniu należycie pojętej sprawiedliwości społecznej oraz likwidacji tak zwanych grup społecznie upośledzonych
2. Pomoc socjalna organizuje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poprzez właściwy departament oraz wydziały urzędu wojewódzkiego, który jest organem nadzoru oraz dysponentem środków budżetowych przeznaczonych na pomoc społeczną i socjalno- bytową.
3. Poprzez określenie 'pomoc socjalna' rozumie się pomoc w zakresie bytowym, materialnym w sensie ogólnodostępnych, ogólnospołecznych oraz publicznych świadczeń zbiorowych.
4. Poprzez określenie 'pomoc społeczna' oraz 'społeczny' rozumie się określenia właściwa dla pro społecznej polityki państwa takie jak: altruistyczny, bezpłatny, charytatywny, dobroczynny, filantropijny, państwowy, pomocowy, służący ogółowi, społecznikowski, środowiskowy, unarodowiony, upaństwowiony oraz urzędowy.
5. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tworzy w drodze rozporządzenia w porozumieniu z wojewodą wydziały w urzędzie wojewódzkim / powiatowym oraz gminnym do celów realizacji ustawy zgodnie z ich właściwością i przeznaczeniem dla określonych spraw.

Art. 3. 1. Wydziały urzędu wojewódzkiego każdy w swoim administracyjnym zakresie prowadzą ścisłą ewidencję osób uprawnionych do pobierania świadczeń socjalnych sprawując kontrolę nad ich użytkowaniem.

2. Właściwy departament urzędu wojewódzkiego jest organem zwierzchnim wydziałów do spraw opieki socjalnej oraz organem uprawnionym do rozpatrywania skarg, zażaleń i wniosków.

Art. 4. Wojewoda jest organem naczelnym administracji rządowej podległym w zakresie określonym ustawą Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i w ramach ustawowych obowiązków i uprawnień jest zobowiązany do nadzoru działalności departamentu do spraw pomocy społecznej oraz składania sprawozdań z ich działalności Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej .

Art. 5.

Prawo do stałych, okresowych lub doraźnych świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) osobom z czasowym oraz stałym orzeczeniem o niepełnosprawności
- 3) osobom z czasowym oraz stałym orzeczeniem o niepełnosprawności którym przysługuje wyrównanie nieprzyznanych lub niewypłaconych świadczeń
- 4) osobom które utraciły pracę , możliwość wykonywania zawodu jak też świadczenia pracownicze w tym klerowi oraz osobom zakonnym w trudnej sytuacji materialnej
- 5) osobom starszym i samotnym pozbawionym opieki
- 6) dzieciom do 18 -ego roku życia pozbawionym opieki rodzicielskiej w tym dzieciom przebywającym w rodzinnych domach dziecka oraz w rodzinach zastępczych a także po ukończeniu 18 - roku życia jeśli wymaga tego sytuacja
- 7) samotnym matkom pozbawionym świadczeń rodzinnych to jest alimentów lub gdy alimenty są niewystarczające
- 8) osobom bezdomnym
- 9) osobom psychicznie chorym , samotnym i pozbawionym opieki
- 10) cudzoziemcom oraz emigrantom niezależnie od statusu , przebywającym czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej a także w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych
- 11) absolwentom studiów które uległy likwidacji lub przekształceniu w związku z poniesionymi nakładami na naukę oraz utrzymanie z wyjątkiem osób które w związku z uzyskanym dyplomem ukończenia określonego kierunku wykonywały i wykonują pracę zarobkową
- 12) absolwentom studiów którzy pomimo uzyskania dyplomu są pozbawieni możliwości wykonywania zawodu w związku z koniecznością zmiany kierunku zawodowego w celu uzyskania innego wykształcenia niezbędnego do otrzymania pracy
- 13) studentom oraz absolwentom studiów którzy nie mieszkają z rodzicami oraz którzy są pozbawieni możliwości wykonywania zawodu w związku z koniecznością zmiany kierunku zawodowego w celu uzyskania innego wykształcenia niezbędnego do otrzymania pracy a także którzy prowadzą samodzielne gospodarstwo w rozumieniu ponoszenia kosztów na samodzielne utrzymanie i opłacanie kosztów nauki oraz którzy nie pobierają stypendium naukowego lub socjalnego
- 14) osobom skazanym w ramach pomocy postpenitencjarnej o ile osoba ta spełnia warunki do uzyskania pomocy społecznej ,w szczególności która została zrehabilitowana lub jest w trakcie resocjalizacji
- 15) duchowieństwu i klerowi w przypadku braku środków na utrzymanie

Art. 6.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) czasowa lub stała niezdolność do pracy –to jest zaliczenie do grupy inwalidzkiej lub legitymowanie się stopniem niepełnosprawności orzeczoną przez miejską komisję do spraw orzekania o niepełnosprawności wydanego na podstawie pełnej dokumentacji medycznej oraz orzeczeń lekarzy specjalistów

- 2) dochód na osobę w rodzinie – dochód rodziny rodziców lub rodzica podzielony przez liczbę osób w rodzinie jako sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie;
- 3) jednostka organizacyjna pomocy społecznej Miejski/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, dom pomocy społecznej, ośrodek wsparcia i ośrodek interwencji kryzysowej;
- 4) decyzja o przyznaniu określonych w Art. 5.1)-14) świadczeń - decyzja wydana przez właściwy wydział urzędu wojewódzkiego / powiatowy / gminny jako uprawniony organ
- 5) osoba bezdomna – osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały a także każda inna osoba która z powodu zdarzenia losowego nie ma możliwości legalnego zamieszkania lub zamieszkania wspólnie z rodziną
- 6) osoba samotna w tym samotna matka – osobę samotnie gospodarującą, niepozostającą w związku małżeńskim oraz prowadzącą jednoosobowe gospodarstwo domowe;
- 7) praca socjalna – dorywcza lub okresowa praca zlecona
- 8) renta – rentę z polskiego systemu ubezpieczeń społecznych
- 9) rodzina – osoby spokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące;
- 10) średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej – kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego,
- 11) świadczenie nienależnie pobrane – świadczenie pieniężne uzyskane na podstawie przedstawionych nieprawdziwych informacji lub niepoinformowania o zmianie sytuacji materialnej lub osobistej;
- 12) jadalnia –zakład masowego żywienia przeznaczony dla stałego lub okresowego pobierania określonych posiłków
- 13) noclegownia - stałe miejsce spełniające warunki do całodobowej opieki dla osób bezdomnych i innych określonych ustawą
- 14) placówka odwykowa- stałe miejsce spełniające warunki do całodobowej opieki dla osób uzależnionych połączone z izbą wytrzeźwień
- 15) dom dziecka oraz izba dziecka- stałe miejsce spełniające warunki do całodobowej opieki nad dzieckiem pozbawionym czasowo lub trwale opieki rodzicielskiej oraz wymagające interwencji kryzysowej z powodu przemocy lub innych problemów w rodzinie
- 16) dom opieki społecznej - stałe miejsce spełniające warunki do całodobowej opieki nad osobą starszą i samotną pozbawioną opieki rodziny
- 17) ośrodek emigracyjny- stałe miejsce spełniające warunki do całodobowej opieki nad uchodźcą i emigrantem , jak też osobą deportowaną z Polski oraz osobą przebywającą na terenie Rzeczypospolitej z zamiarem osiedlenia się w innym kraju docelowym
- 18) opieka socjalna- stała opieka oraz nadzór opiekuna socjalnego to jest uprawnionego pracownika do wykonywania zadań ustawowych a także prawo do świadczeń socjalnych
- 19) wywiad środowiskowy- okresowy wywiad socjalny przeprowadzany w miejscu pobytu oraz zamieszkania przez opiekuna socjalnego określający warunki bytowe , rodzinne, zdrowotne materialne i inne mające wpływ na przyznanie lub odebranie należnych świadczeń a także okresowy wywiad środowiskowy prowadzony przez uprawnionego lekarza psychologa lub kuratora sądowego
- 20) opieka środowiskowa – stała lub okresowa pomoc przyznana ze środków socjalnych na :
 - opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną lub nad osobą starszą pozbawioną pomocy i wsparcia rodziny
 - opiekę domową - stała lub okresowa pomoc polegająca na zajmowaniu się domem,

mieszkaniami (zakupy , sprzątanie , przyrządzanie posiłku, pomoc w dojeździe lub dowiezieniu do lekarza, szpitala , wyjście na spacer etc.)

21) renta socjalna- świadczenie rentowe dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności

Art. 7.

1. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom także z powodu:

- 1) przemocy w rodzinie;
- 2) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 3) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 4) alkoholizmu lub narkomanii;
- 5) klęski żywiołowej lub ekologicznej.
- 6) braku środków na opłaty mieszkaniowe
- 7) braku środków na leczenie , leki oraz rehabilitację

Art. 8.

1. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1250 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 1250 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,

2. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w drodze rozporządzenia ,może zmienić oraz podwyższyć kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uprawniające do zasiłków i innych świadczeń

3. Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- 3) kwotę spłacanych alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

4. Do dochodu ustalonego zgodnie z ust. 3 nie wlicza się:

- 1) jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego to jest zasiłku celowego przeznaczonego na określony ustawą cel
- 2) wartości świadczenia w naturze;
- 3) dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego.
- 4) dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej i z ha przeliczeniowych oraz z innych źródeł sumuje się.

Art. 9.

1. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 2 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Badania prognozy interwencji socjalnej dokonuje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie rozporządzenia .

Art. 10.

1. Przy ustalaniu prawa do zasiłków stałego i okresowego w składzie rodziny nie uwzględnia się dzieci wychowywanych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, a do dochodu rodziny nie wlicza się ich dochodów oraz świadczeń na pokrycie kosztów ich utrzymania i dodatków.
2. Przy ustalaniu wysokości odpłatności za pobyt osoby w domu pomocy społecznej, w składzie rodziny uwzględnia się innych członków rodziny przebywających w

instytucjonalnych placówkach opieki, jeżeli rodzina ponosi odpłatność za ich pobyt.

Art. 11.

1. W przypadku stwierdzenia przez opiekuna socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.
2. Brak współdziałania osoby lub rodziny z opiekunem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia oferowanej pracy społeczno-socjalnej bądź też leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Ustawa stwierdza, że celem pomocy społecznej oraz socjalnej nie jest zapewnienie stałego utrzymania w sensie regularnego wynagrodzenia zamiast pracy, ale udzielenie wszelkiej możliwej pomocy do czasu usamodzielnienia się; nie dotyczy to osób niepełnosprawnych których niepełnosprawność trwale uniemożliwia podjęcie pracy zawodowej lub zarobkowej.
3. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczeń z pomocy społecznej należy uwzględnić sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenie lub korzystającej ze świadczeń.

4. Katalog prac społeczno- socjalnych obejmuje między innymi takie prace jak:

- 1) sezonowe prace w zieleni miejskiej
- 2) sezonowe prace polowe jako pomoc rolnikom
- 3) sezonowe prace ekologiczne takie jak sprzątanie parków, lasów i innych terenów zielonych miejskich i podmiejskich
- 4) prace na umowę zlecenie której nie mogą wykonywać stali pracownicy w związku z określonym czasem pracy dla pracowników etatowych
- 5) inne prace zlecone w zależności od wykształcenia oraz uprawnień zawodowych

5. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej określi sposób zatrudniania oraz wynagradzania za prace zlecone, stałe i okresowe wraz z ubezpieczeniem zdrowotnym i składkami emerytalnymi.

6. Z dochodu z wykonywania pracy zleconej potrąca się wyłącznie podatek dochodowy.

7. Dochód pochodzący z wykonywania pracy zleconej może być formą dodatkowego wsparcia w zamian za dodatkowe świadczenia to jest zasiłki celowe.

Art. 12.

W przypadku stwierdzonych przez opiekuna socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe, w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości, można odmówić przyznania świadczenia.

Art. 13.

1. Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej wyłącznie, gdy zakład karny lub inny zakład penitencjarny nie jest w stanie zapewnić wyposażenia w środki codziennej higieny, żywienia i odzieży.

1a. Przepisu ust.1 nie stosuje się do osób odbywających karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

2. Osobie tymczasowo aresztowanej zawieszają się prawa do świadczeń z pomocy społecznej

wyłącznie po wyroku skazującym.

3. Dzieci dorosłe zamieszkujące z rodzicami które nie chcą lub nie mogą korzystać z pomocy finansowej rodziców a które w związku z brakiem możliwości zatrudnienia po uzyskaniu dyplomu zawodowego mogą stanowić znaczne obciążenie finansowe dla rodziców , mają prawo do ubiegania się o pomoc socjalną na podstawie przepisów ustawy.

4. Dzieciom dorosłym zamieszkującym z rodzicami o których mowa w ust.3 , przysługuje wyłącznie zasiłek okresowy w wysokości 800 złotych netto.

Rozdział 2

Zadania pomocy społecznej

Art. 15.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 3) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Art. 16.

1. Minister Pracy i Polityki Socjalnej strategię rozwiązywania problemów społecznych.

2. Strategia, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Art. 17.

1. Do zadań o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 6) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 7) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
 - 8) praca socjalna;
 - 9) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z włączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 10) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 11) dożywianie dzieci;
- 12) sprawienie pogrzebu osobom bezdomnym;
- 13) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 14) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu

karnego;

15) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie

16) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

17) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

18) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

19) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

20) współpraca z urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach zawodowych

21) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

22) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;

23) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób

24) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

Art.18. Środki na realizację i obsługę zadań, o których mowa w ust. 1, zapewnia wydzielony budżet Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z ich podziałem na dotacje celowe określone wg grup społecznych wymagających wsparcia.

Art. 19.

Do zadań wojewody należy:

1) opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej będącej integralną częścią strategii rozwoju województwa obejmującej w szczególności programy: przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – po konsultacji z powiatami;

2) organizowanie kształcenia, w tym prowadzenie publicznych szkół służb społecznych oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej;

3) rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska;

3a) diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie;

4) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej;

4a) koordynowanie działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie;

5) organizowanie i prowadzenie regionalnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;

6) sporządzanie oceny, o której mowa w art. 16a, na podstawie ocen sporządzonych przez gminy i powiaty z obszaru województwa, uwzględniającej kwestie i problemy społeczne wynikające z przyjętej strategii wraz z projektami, o których mowa w pkt 3 i przekazanie ich Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do dnia 31 lipca każdego roku;

Art. 20.

Do zadań wojewody należy także :

1) wydawanie i cofanie zezwoleń lub zezwoleń warunkowych na prowadzenie domów pomocy społecznej oraz wydawanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełno-sprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej;

- 2) prowadzenie rejestru domów pomocy społecznej, placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, placówek zapewniających miejsca noclegowe oraz jednostek specjalistycznego poradnictwa;
- 3) koordynowanie działań w zakresie integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy
- 4) nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami;
- 5) kontrola placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, w zakresie standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw tych osób;
- 6) realizacja zadań w zakresie utrzymania i rozwoju systemu informatycznego w jednostkach
- 7) organizacyjnych pomocy społecznej w województwie oraz współfinansowanie i sprawowanie nadzoru nad jego funkcjonowaniem;

Art. 21.

1. Do zadań Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej należy:

- 1) zlecenie i finansowanie badań, ekspertyz i analiz w obszarze pomocy społecznej;
- 2) analiza skuteczności pomocy społecznej;
- 3) szkolenie kadr oraz nadzór merytoryczny nad szkoleniem w zakresie organizacji pomocy społecznej i specjalizacji w zawodzie opiekuna socjalnego
- 4) określanie zadań administracji publicznej w zakresie utrzymania i rozwoju systemu informatycznego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w województwach, przekazywanie środków na współfinansowanie oraz sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem tego systemu;

2. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) opis systemów teleinformatycznych stosowanych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, zawierający strukturę systemu, wymaganą minimalną funkcjonalność systemu oraz zakres komunikacji między elementami struktury systemu, w tym zestawienie struktur dokumentów elektronicznych, formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, o których mowa w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne
- 2) wymagania standaryzujące w zakresie bezpieczeństwa, wydajności i rozwoju systemu,
- 3) sposób postępowania w zakresie stwierdzania zgodności oprogramowania z opisem systemu – mając na uwadze zapewnienie jednorodności zakresu i rodzaju danych, która umożliwi ich scalanie w zbiór centralny, a także zachowanie zgodności z minimalnymi wymaganiami i sposobem stwierdzania zgodności oprogramowania
- 4) W przypadku gdy realizacja zadań określonych w ustawie jest związana z przekazywaniem informacji za pomocą systemu teleinformatycznego, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego nieodpłatnie udostępni podmiotom obowiązującym do przekazywania informacji na podstawie niniejszej ustawy oprogramowanie,

Art.22. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej może utworzyć rejestr centralny obejmujący dane dotyczące jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, a także dane dotyczące osób i rodzin, którym udzielono świadczeń pomocy społecznej, oraz form udzielonej pomocy społecznej, gromadzone przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej na podstawie przepisów ustawy, oraz może przetwarzać te dane na zasadach określonych w przepisach o ochronie danych osobowych. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej przekazują dane do rejestru centralnego.

Art.23. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizując zadania określone w ustawie związane z przekazywaniem informacji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, uwzględnia zasadę umożliwienia wszystkim podmiotom obowiązującym do przechowywania informacji w formie dokumentu elektronicznego, stosowania oprogramowania dostosowanego do używanych systemów informatycznych bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów licencyjnych.

Dział II

Świadczenia z pomocy społecznej

Rozdział 1

Zasiłki i usługi

Art. 23.

Świadczeniami z pomocy społecznej realizowanymi przez Miejski/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, są:

1) świadczenia pieniężne:

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- d) pomoc na na kontynuowanie nauki,
- e) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy
- f) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki

2) świadczenia niepieniężne:

- a) bilet kredytowany,
- s) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- c) składki na ubezpieczenia społeczne,
- d) pomoc rzeczowa w zależności od potrzeb
- e) sprawienie pogrzebu,
- f) poradnictwo specjalistyczne,
- g) interwencja kryzysowa,
- h) schronienie,
- i) posiłek,
- j) odpowiedniej jakości oraz czystości ubranie z darów społecznych lub z importu bądź też z własnych magazynów oraz obuwie odpowiedniej jakości oraz czystości z darów społecznych lub z importu bądź też z własnych magazynów albo ze sprzedaży przeznaczonej na potrzeby społeczne w cenie niższej od detalicznej
- k) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- l) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- m) mieszkanie chronione,
- n) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- o) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w mieszkaniu chronionym usamodzielnianych,
- p) prawo do bezpłatnego przedszkola dla samotnej matki lub samotnego ojca
- r) prawo do bezpłatnej rehabilitacji zdrowotnej przysługujące osobom niepełnosprawnym

Art. 24.

1. Zasiłek zwany zasiłkiem okresowym jest przyznany na określony okres czasu i przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby

samotnie gospodarującej;

2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

3) w przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje.

4) osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub ubiegającą się o przyjęcie do niego uznaje się za osobę samotnie gospodarującą, jeżeli przed przyjęciem do domu pomocy społecznej lub rozpoczęciem oczekiwania na miejsce w takim domu była uprawniona do zasiłku stałego.

5) Do dochodu osoby ubiegającej się i pobierającej zasiłek stały nie wlicza się kwoty zasiłku okresowego.

Art. 25.

1. Zasiłek stały przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, lub niepełnosprawność.

2. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 1250 złotych miesięcznie netto .

3. Zasiłki okresowe mogą być przyznane osobom lub rodzinom , jeżeli ich dochody nie przekraczają kryterium określonego w ustawie oraz posiadane zasoby pieniężne nie wystarczają na zaspokojenie niezbędnych potrzeb w szczególności ze względu na : brak możliwości zatrudnienia , brak uprawnień do renty rodzinnej po osobie , na której ciążył obowiązek alimentacyjny .

1) Zasiłek okresowy ustala się: w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być niższa niż 850 zł miesięcznie;

2) w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

4. Za dochód uważa się wszelkie przychody w tym wynagrodzenia stałe po odliczeniu kosztów ich uzyskania , składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe ,ubezpieczenie chorobowe, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, chyba że zostały już zaliczone do kosztów uzyskania przychodu a także po odliczeniu wszystkich kosztów mieszkaniowych .

5. Do dochodu nie wlicza się świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, dodatków dla sierot zupełnych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, dodatku z tytułu urodzenia dziecka, pomocy w zakresie dożywiania, zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków okresowych z pomocy społecznej, jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego oraz zapomogi pieniężnej, o której mowa w przepisach o zapomogdzie pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny .

6. Nie łączy się w grupie dochodowej zasiłku stałego lub okresowego z orzeczeniem o niepełnosprawności małżonków , gdy jeden małżonek pobiera zasiłek z tytułu niepełnosprawności a drugi małżonek pracuje lub pobiera świadczenie emerytalne lub rentowe. W rozumieniu ustawy małżeństwo nie jest rodziną z dziećmi ale związkiem partnerskim w którym każda osoba ma obowiązek łożyć na utrzymanie wspólnego gospodarstwa domowego. Przepis ten uprawnia małżonka z orzeczeniem o niepełnosprawności do ubiegania się o pomoc społeczno- socjalną określoną dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności.

7. Orzeczenia o niepełnosprawności wydaje stosownie do dziedziny medycyny wyłącznie konsultant wojewódzki oraz komisja powołana przez konsultanta wojewódzkiego zatwierdzona

przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Orzeczenie wydaje się na podstawie kart informacyjnych , diagnostyki medycznej , oględzin lekarskich oraz wywiadu medycznego z pacjentem , jako:

- 1) przewlekłe chory niezdolny czasowo do pracy (dysfunkcja czasowa)
- 2) trwałe upośledzenie funkcji niezdolny trwale do pracy - z określeniem schorzenia / narządu oraz rodzaju upośledzenia (dysfunkcja trwała)

9. Właściwy Minister do spraw Zdrowia określi, w drodze rozporządzenia ,standardy obowiązkowych oględzin/ badań lekarskich oraz zakresu wywiadu medycznego celem przyznania właściwych uprawnień.

Art. 26

1. W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany przez Miejski/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, dodatkowy zasiłek celowy.

2. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów

- 1) zakupu żywności lub dożywiania
- 2) leków i leczenia
- 3) opału
- 4) odzieży
- 5) w formie biletu kredytowanego
- 6) na pokrycie kosztów całościowych lub częściowych przyznanej opieki socjalnej
- 7) na pokrycie kosztów całościowych lub częściowych opłat lokalowych i mieszkaniowych
- 8) na niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu,
- 9) na pokrycie kosztów pogrzebu
- 10) na pokrycie kosztów nauki
- 11) na pokrycie innych kosztów związanych z określonymi świadczeniami

3. Osobom bezdomnym może być przyznany zasiłek celowy w formie biletu kredytowanego.

4. Zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego.

5. Zasiłek celowy może być przyznany także osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

6. W zastępstwie zasiłku celowego na zakup żywności może być przyznana okresowa pomoc czyli nieodpłatne dożywianie w jadalni w formie obiadów wydawanych na miejscu lub na wynos a także w formie żywności pakowanej .

7. Osoby pobierające rentę socjalną lub zasiłek okresowy albo stały mają prawo do pożyczek bankowych i innych kredytów na zasadach określonych dla innych obywateli. O zamiarze uzyskania pożyczki lub kredytu lub o przyznaniu pożyczki wraz z określeniem przeznaczenia uzyskanej pożyczki lub kredytu oraz umową zawartą z pożyczkodawcą osoby te mają obowiązek poinformowania właściwego wydziału urzędu wojewódzkiego/ powiatowego/ gminnego.

8. Osoba która ma zamiar ubiegać się o pożyczkę bankową lub ją uzyskała ma także obowiązek dostarczyć do właściwego wydziału urzędu wojewódzkiego/ powiatowego/ gminnego dane dotyczące konta bankowego , umowy zawartej z bankiem na prowadzenie konta a także ma obowiązek przedkładać wyciągi z konta celem poświadczenia regularnej spłaty rat zaciągniętej pożyczki lub kredytu, oraz dane o wydanej przez bank karcie płatniczej i książeczce czekowej.

Art. 27.

1. Opieka socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich

środowisku społecznym. Opieka socjalna prowadzona jest z osobami i ich rodzinami lub opiekunami.

2. Opieka socjalna może być prowadzona tylko w oparciu o kontrakt socjalny zawarty z uprawnionym pracownikiem socjalnym na podstawie umowy o pracę,

3. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody humanitarne, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do pomocy społecznej.

Art. 28

1. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom i realizuje się je przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów etc.

2. Opiekę psychologiczną realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki, terapii. w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Art. 29.

1. Wojewoda prowadzi rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa oraz opieki socjalnej.

2. Rejestr jest jawny.

3. Wojewoda corocznie, do dnia 30 czerwca, ogłasza rejestr w wojewódzkim dzienniku urzędowym oraz publikuje na przedmiotowej stronie internetowej.

Art. 30.

1. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy oraz wszelkiej innej pomocy socjalnej.

2. Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi.

3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia, standardy obowiązujące w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz tryb kierowania i przyjmowania do takich domów, uwzględniając możliwości odizolowania ubiegających się o pomoc osób od sprawcy przemocy i przezwyciężenia sytuacji kryzysowej.

Art. 31.

1. Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona.

2. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie okresowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

3. Przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku.

4. Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 4, przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Art.32.

1. Wojewoda prowadzi rejestr placówek zapewniających miejsca noclegowe.

2. Rejestr jest jawny.

3. Wojewoda corocznie, do dnia 30 czerwca, ogłasza rejestr w wojewódzkim dzienniku urzędowym oraz publikuje na przedmiotowej stronie internetowej.

4. Miejsca noclegowe jak też domy opieki społecznej, jadłodajnie i inne placówki których dotyczy ustawa są jednostkami budżetowymi i podlegają pod nadzór wojewody oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
5. Miejsca noclegowe jak też domy opieki społecznej, jadłodajnie i inne placówki których dotyczy ustawa i które nie były jednostkami budżetowymi i nie podlegały pod nadzór wojewody oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a które świadczyły formy opieki społecznej na mocy poprzedniej ustawy, przechodzą na mocy nowej ustawy pod nadzór wojewody oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Art. 33.

1. Osoba bezdomna może zostać objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności, polegającym na wspieraniu osoby bezdomnej w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych, oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.
2. Indywidualny program wychodzenia z bezdomności jest opracowywany przez wyspecjalizowanego opiekuna socjalnego ośrodka pomocy społecznej i podlega zatwierdzeniu przez kierownika ośrodka.
3. Jeżeli osoba bezdomna przebywa w schronisku lub domu dla bezdomnych, indywidualny program wychodzenia z bezdomności może być opracowany przez opiekuna socjalnego zatrudnionego w tej placówce.
4. Realizatorem indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności, jest schronisko lub dom dla bezdomnych.
 5. Jeżeli indywidualny program wychodzenia z bezdomności wykracza poza będące w dyspozycji placówki środki pomocy lub zachodzi konieczność objęcia osoby bezdomnej ubezpieczeniem zdrowotnym, podlega on zatwierdzeniu przez kierownika właściwego wydziału urzędu wojewódzkiego.

W takim przypadku w programie wskazuje się podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych postanowień programu.
6. Indywidualny program wychodzenia z bezdomności powinien uwzględniać sytuację osoby bezdomnej oraz zapewniać szczególne wspieranie osobie aktywnie uczestniczącej w wychodzeniu z bezdomności.
 7. Indywidualny program wychodzenia z bezdomności, stosownie do potrzeb osoby bezdomnej, może uwzględniać wszelkie środki pomocy, jakimi dysponuje ośrodek pomocy społecznej realizujący program.
8. Za osobę bezdomną objętą indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Art. 34.

1. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych o których jest mowa w Art. 6.pkt.20).
2. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.
3. Właściwy wydział urzędu wojewódzkiego przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania uwzględniając sytuację materialną tych osób.

Art.35.

1. Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.
2. Ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu.
3. W ośrodku wsparcia mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu.

4. Ośrodkiem wsparcia, o którym mowa w ust. 1–3, może być ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko i dom dla bezdomnych oraz klub samopomocy.
5. Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są: środowiskowy dom samopomocy lub klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwanych dalej „uczestnikami”, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.
6. Środowiskowy dom pomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.
7. Okres korzystania z miejsca całodobowego pobytu w środowiskowym domu pomocy nie może być jednorazowo dłuższy niż 3 miesiące, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w uzasadnionych przypadkach, przy czym maksymalny okres pobytu całodobowego osoby w roku kalendarzowym nie może być dłuższy niż 8 miesięcy.
8. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) sposób funkcjonowania środowiskowych domów pomocy,
 - 2) tryb kierowania i przyjmowania do środowiskowych domów pomocy,
 - 3) kwalifikacje osób świadczących usługi,
 - 4) standardy usług świadczonych przez środowiskowe domy pomocy,
 - 5) termin dostosowania środowiskowych domów samopomocy do wymaganych standardów
 - uwzględniając potrzeby i możliwości psychofizyczne osób kierowanych do środowiskowych domów pomocy, a także konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych domów.
 - 6) odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi
 - 7) decyzję o skierowaniu do ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i decyzję ustalającą odpłatność za korzystanie z usług w tych ośrodkach wydaje właściwy wydział urzędu wojewódzkiego który może zwolnić osoby zobowiązane do odpłatności za usługi w ośrodkach wsparcia, na ich wniosek, częściowo lub całkowicie z tej odpłatności.
 - 8) dochody z tytułu odpłatności za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 36.

1. Jednostka samorządu terytorialnego może, w uzgodnieniu z wojewodą, utworzyć ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub uruchomić nowe miejsca w takim ośrodku, z uwzględnieniem możliwości ich sfinansowania ze środków budżetu państwa.
2. Miesięczną kwotę dotacji z budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala wojewoda jako iloczyn aktualnej liczby osób korzystających z usług w tych ośrodkach oraz średniej miesięcznej wojewódzkiej kwoty dotacji na jednego uczestnika, nie wyższą jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla województwa.
3. Wojewoda corocznie ustala średnią miesięczną wojewódzką kwotę dotacji na jednego uczestnika odrębnie dla środowiskowych domów pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, nie wyższą jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla województwa.

Art. 37.

1. W przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoba

wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy.

2. Rodzinny dom pomocy stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie.

3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w drodze rozporządzenia, standardy, rodzaj i zakres usług bytowych i opiekuńczych świadczonych przez rodzinny dom pomocy, warunki kierowania, odpłatności i nadzoru nad rodzinnymi domami pomocy, kierując się potrzebą zapewnienia właściwej opieki osobom umieszczonym w rodzinnym domu pomocy.

Rozdział 2

Domy pomocy społecznej

Art. 38

1. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

2. Osobę, o której mowa w ust. 1, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

2a. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę, o której mowa w ust. 1 kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

3. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego.

4. W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofają swoją zgodę, właściwy wydział urzędu wojewódzkiego obowiązany do zawiadomienia o tym właściwego sądu.

Art. 39.

1. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, zwanych dalej „mieszkańcami domu”.

2. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców podopiecznych domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

3. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

Art. 40.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku nieporadnych ze względu na wiek
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych to jest osób niepełnosprawnych fizycznie
 - 3) osób przewlekle psychicznie chorych oraz niepełnosprawnych intelektualnie w tym dzieci i młodzieży
 - 4) osób uzależnionych

Art. 41.

1. Dom pomocy społecznej może być prowadzony w jednym budynku łącznie dla:

- 1) osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych;
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób niepełnosprawnych fizycznie;
- 3) osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie;
- 4) osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

2. Typy domów pomocy społecznej mogą być łączone w inny sposób niż określony w ust. 1, pod warunkiem usytuowania każdego z nich w odrębnym budynku.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, dom pomocy społecznej świadczy usługi na poziomie obowiązującego standardu odpowiednio dla każdego typu domu.
4. Środowiskowym domem pomocy lub opieki społecznej może być każdy dom prywatny przeznaczony pod wynajem przez właściciela i jego za zgodą na placówkę opiekuńczą szczególnie dla osób starych, samotnych i wymagających całodobowej opieki.
5. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w drodze rozporządzenia, oraz Wojewoda mają obowiązek określić oraz zapewnić odpowiednią liczbę domów pomocy społecznej w województwie poprzez znalezienie odpowiednich budynków wraz z ich standaryzowanym wyposażeniem.
6. W przypadku braku odpowiednich budynków funkcję domu pomocy społecznej może spełniać każdy budynek w tym blok z mieszkaniami dostosowanymi do potrzeb opieki nad kilkoma osobami w jednym mieszkaniu a także wydzielony oddział geriatryczny w szpitalu publicznym lub niepublicznym a także oddział szpitalny albo szpital który uległ likwidacji.
7. Przyjęcie osoby starszej wymagającej całodobowej opieki na oddział geriatryczny zwanym także oddziałem pomocy społecznej, a także osoby wymagającej opieki paliatywnej, może nastąpić na podstawie skierowania lekarza specjalisty oraz decyzji właściwego wydziału urzędu wojewódzkiego za częściową lub całkowitą odpłatnością lub z udzieleniem zwolnienia od opłat za opiekę zgodnie z przepisami ustawy.

Art. 42.

1. Wojewoda prowadzi rejestr domów pomocy społecznej oraz oddziałów pomocy społecznej. Wojewoda corocznie, do dnia 30 czerwca, ogłasza rejestr domów pomocy społecznej w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

2. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej określi, w porozumieniu z ministrem do spraw zdrowia, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób funkcjonowania określonych typów domów oraz oddziałów pomocy społecznej i obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez domy oraz oddziały pomocy społecznej,
 - 2) wzór wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu oraz oddziału pomocy społecznej
 - 3) tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu lub oddziału pomocy społecznej
- uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne mieszkańców domów oraz osób kierowanych do domów oraz oddziałów pomocy społecznej.

Art. 43.

1. Jeżeli podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie domu lub oddziału pomocy społecznej:

- 1) przestał spełniać warunki określone w niniejszej ustawie,
- 2) nie przedstawi na żądanie wojewody w wyznaczonym terminie aktualnych dokumentów, oświadczeń lub informacji, – wojewoda wyznacza dodatkowy termin na spełnienie warunków lub standardów albo na dostarczenie wymaganych dokumentów, oświadczeń lub informacji.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, wojewoda cofa zezwolenie na prowadzenie domu lub oddziału pomocy społecznej.

3. W przypadku cofnięcia zezwolenia, wojewoda wykreśla dom lub oddział z rejestru.

Art. 44.

1. Wydatki związane z zapewnieniem całodobowej opieki mieszkańcom oraz zaspokajaniem ich niezbędnych potrzeb bytowych i społecznych w całości lub w części pokrywa dom pomocy społecznej.
2. Wydatki związane z zapewnieniem całodobowej opieki oraz zaspokajaniem ich niezbędnych potrzeb bytowych i społecznych w oddziale pomocy społecznej pokrywane są w 75 % ze świadczeń emerytalno- rentowych osoby, z Funduszu dla Osób Niepełnosprawnych a także z kosztów pobytu ponoszonych przez rodziny w odpowiednim określonym zakresie.
3. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia oraz w porozumieniu w wojewodą, wysokość opłat i innych kosztów niezbędnych do utrzymania i prowadzenia domu oraz oddziału pomocy społecznej o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 45.

1. Decyzję wraz z określeniem celu i przeznaczenia oraz okresu czasu dotyczącą skierowania do domu pomocy społecznej lub na oddział pomocy społecznej wydaje właściwy wydział urzędu miasta/ powiatu/ gminy.
2. W razie niemożności umieszczenia w domu lub w oddziale pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.
3. Decyzję o skierowaniu oraz o umieszczeniu w domu lub w oddziale pomocy społecznej o którym mowa w ust.1 wydaje się na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia na dalsze 12 miesięcy lub bezterminowo.

Art. 46.

1. Ogłoszenie średnich kosztów utrzymania, stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w domu lub w oddziale pomocy społecznej od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Do tego czasu odpłatność za pobyt w domu lub w oddziale pomocy społecznej ustala się na podstawie ogłoszenia z roku poprzedniego.
2. W domu lub w oddziale pomocy społecznej który rozpoczął działalność, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala się w wysokości średniej wojewódzkiej kwoty średniego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej danego typu, a jeżeli takiego typu nie ma na terenie województwa, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala się w wysokości średniej wojewódzkiej kwoty średniego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej.
3. W celu ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej, który nie był prowadzony przez cały rok kalendarzowy, kwotę kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców z roku poprzedniego dzieli się przez średnią miesięczną liczbę mieszkańców przebywających w domu pomocy społecznej oraz liczbę miesięcy w roku przypadających po miesiącu wydania zezwolenia na prowadzenie domu.

Art. 47.

1. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu lub w oddziale pomocy społecznej są w kolejności:
 - 1) mieszkaniowiec domu lub podopieczny w oddziale pomocy społecznej a w przypadku osób małoletnich rodzice lub przedstawiciel ustawowy z dochodów własnych
 - 2) małżonek lub/oraz dzieci osób starszych
 - 3) właściwy fundusz opieki dla osób niepełnosprawnych
2. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:
 - 1) mieszkaniowiec domu lub podopieczny nie więcej jednak niż 75% swojego dochodu
 - 2) w przypadku dzieci nie więcej niż 50% dochodu rodzica lub 25 % dochodu od

każdego rodzica

3. W przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej lub w oddziale pomocy społecznej opłaty te mogą być ściągane na drodze sądowej z dochodów tych osób a w przypadku śmierci tych osób lub rodzica opłaty są dofinansowane ze środków właściwego funduszu opieki dla osób niepełnosprawnych

Art. 48.

Mieszkaniec domu lub podopieczny bądź też jego rodzina lub przedstawiciel ustawowy wnosi opłatę z rachunku bankowego właściwego urzędu wojewódzkiego/powiatowego/ gminnego a właściwy urząd rozlicza się z domem lub oddziałem opieki społecznej.

Art. 49.

1. Osoby wnoszące opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej można zwolnić, na ich wniosek, częściowo lub całkowicie z tej opłaty, w szczególności jeżeli:

- 1) wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia lub innej placówce;
 - 2) występują uzasadnione okoliczności, zwłaszcza śmierć członka rodziny, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych;
 - 3) małżonkowie utrzymują się z jednego świadczenia lub wynagrodzenia;
- osoba obowiązana do wnoszenia opłaty jest w zaawansowanej ciąży (od 6 miesiąca) lub samotnie wychowuje dziecko.

2. W przypadku braku miejsc w domu pomocy społecznej lub w oddziale o zasięgu gminnym lub powiatowym powiat lub gmina może kierować osoby tego wymagające do innego domu lub oddziału pomocy społecznej.

Art. 50. Działalność gospodarcza czyli komercyjna w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest zakazana.

Art. 51.

1. Opieka w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku polega na świadczeniu przez całą dobę usług:

1) opiekuńczych zapewniających:

- a) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
- b) pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby,
- c) opiekę higieniczną,
- d) niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych,
- e) kontakty z otoczeniem;

2) bytowych zapewniających:

- a) miejsce pobytu,
- b) wyżywienie,
- c) utrzymanie czystości.

2. Sposób świadczenia usług powinien uwzględniać stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną oraz indywidualne potrzeby i możliwości osoby przebywającej w placówce, a także prawa człowieka, w tym w szczególności prawo do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa.

3. Usługi opiekuńcze powinny zapewniać:

- 1) pomoc w czynnościach życia codziennego, pomoc w ubieraniu się, jedzeniu, myciu i kąpaniu;
- 2) organizację czasu wolnego;
- 3) pomoc w zakupie odzieży i obuwia;

4. Miejsce pobytu powinno spełniać następujące warunki komfortu wygody oraz wskazań medycznych:

- 1) budynek i jego otoczenie – bez barier architektonicznych;
- 2) w budynkach wielokondygnacyjnych bez wind – pokoje mieszkalne usytuowane na

parterze;

3) pokoje mieszkalne – nie więcej niż trzyosobowe, z tym że:

a) pokój jednoosobowy – nie mniejszy niż 9 m² dla osoby chodzącej samodzielnie

b) pokój dwu-osobowy – o powierzchni nie mniejszej niż 12 m²

c) pokój trzy-osobowy - o powierzchni nie mniejszej niż 18 m²

d) pokoje mieszkalne – wyposażone w łóżko lub tapczan, szafę, stół, krzesła i szafkę nocną dla każdej osoby, wieszak, telewizor, umywalkę, lustro, kontakty,

5. Placówka, o której mowa w ust. 1, powinna posiadać:

1) pokój dziennego pobytu służący jako jadalnia oraz ewentualnie świetlica do odwiedzin

2) pomieszczenie pomocnicze do prania z pralką automatyczną

3) suszarnię lub miejsce na postawienie przenośnych suszarek

4) jedną łazienkę dla nie więcej niż pięciu osób i jedną toaletę dla nie więcej niż czterech osób, wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń,

5) gabinet lekarski, gabinet pielęgniarstwa i zabiegowy

6) kuchenkę do wydawania posiłków

7) magazyn dla środków czystościowych, odzieży zapasowej, ręczników i pościeli dla pensjonariuszy (chyba, że osoba posiada własną pościel oraz ręczniki)

6. Placówka, o której mowa w ust. 1, powinna zapewnić:

1) co najmniej 3 posiłki dziennie, w tym posiłki dietetyczne, zgodnie ze wskazaniem lekarza;

2) przerwę między posiłkami nie krótszą niż 4 godziny, przy czym ostatni posiłek nie powinien być podawany wcześniej niż o godzinie 18;

3) dostęp do drobnych posiłków i napojów między posiłkami;

4) możliwość spożywania posiłków w pokoju mieszkalnym, w razie potrzeby karmienie;

5) środki higieny osobistej, środki czystości, przybory toaletowe i inne przedmioty niezbędne do higieny osobistej;

6) sprząatanie i dezynfekcję pomieszczeń nie rzadziej niż raz na dwa dni;

Art. 52.

Podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany:

1) prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą:

a) umowę o świadczenie usług w placówce,

b) dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce, takie jak: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, numer PESEL lub numer dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby w przypadku braku numeru PESEL,

c) imię i nazwisko opiekuna prawnego lub kuratora osoby przebywającej w placówce, jeżeli został ustanowiony,

d) informacje dotyczące stanu zdrowia osoby przebywającej w placówce, w szczególności:

– informacje o wydanych orzeczeniach,

– zalecenia lekarskie,

– ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych,

– ewidencję przypadków stosowania na terenie placówki przymusu bezpośredniego, ze wskazaniem daty i zakresu tego środka,

e) dane kontaktowe, takie jak: adres zamieszkania i numer telefonu najbliższej rodziny, opiekuna prawnego lub innych osób wskazanych przez osobę przebywającą w placówce;

2) umieścić w widocznym miejscu na budynku, w którym prowadzi placówkę, tablicę informacyjną zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku;

3) umieścić na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, w którym prowadzi placówkę, informacje dotyczące:

- a) zakresu działalności prowadzonej w placówce,
- b) podmiotu prowadzącego placówkę, w tym informacje o siedzibie lub miejscu zamieszkania podmiotu.
- c) udostępnić te dane wojewodzie / powiatowi / gminie.

Rozdział 4

Pomoc dla osób usamodzielnianych

Art. 53.

1. Osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zwana dalej „osobą usamodzielnianą” może nadal pobierać przyznane jej zasiłki i inne świadczenia określone ustawą do czasu uzyskania zatrudnienia.

Art. 54.1. Ustawa o pomocy społecznej i socjalnej ma także na celu zapobieganie nielegalnej emigracji do Polski oraz nielegalnemu zatrudnianiu na terenie Rzeczypospolitej, szerzeniu się patologii społecznych a także wyzyskowi nielegalnej pracy, wraz z umożliwieniem przesiedlenia do innego kraju przeznaczenia zgodnie z wolą osoby lub na podstawie umowy międzypaństwowej.

2. Pomoc socjalna oraz społeczna na podstawie ustawy należy się także cudzoziemcowi o statusie emigranta lub uchodźcy a także repatriantowi narodowości polskiej który:

- 1) uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub
- 2) przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy
- 3) uzyskał status obywatela Rzeczypospolitej jako repatriant

3. Osobom przeznaczonym do deportacji lub przesiedlenia udziela się pomocy w formie zapewnienia wyżywienia, odzieży, jak też kwoty nie wyższej niż 800 złotych jednorazowo w walucie macierzystego kraju lub kraju docelowego z wyjątkiem osób deportowanych z powodu popełnienia przestępstwa lub wydanych z Polski.

4. Osoby określonym w ust. 1. zobowiązane są do przestrzegania regulaminu pobytu w Polsce, nauki języka polskiego oraz historii Polski a także za zezwoleniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej nauki lub kursów zawodowych do wykonywania określonej pracy.

5. Emigrantom nielegalnym oraz repatriantom określonym w ust. 1. Minister Pracy i Polityki Socjalnej może przyznać zezwolenie na pobyt czasowy w celu podjęcia określonych studiów i nauki pod warunkiem powrotu do swojego kraju lub znalezienia zatrudnienia w innym kraju z uwagi na sytuację na rynku pracy.

6. Emigranci i uchodźcy nielegalnie przebywający na terenie Rzeczypospolitej którzy nie posiadają zezwolenia na pobyt oraz / lub naukę nie mają prawa do pomocy na podstawie ustawy i podlegają wydaleniu przez władze emigracyjne.

7. Pomocy dla cudzoziemca oraz dla repatrianta udziela się na jego pisemny wniosek złożony do urzędu do spraw emigracji bezpośrednio po przybyciu do Polski lub przed przybyciem .

8. Wniosek powinien zawierać:

- 1) prośbę o nadanie statusu uchodźcy lub repatrianta wraz z biografią oraz danymi osobowymi ,

wykształcenie, dane o rodzinie, przyczynie emigracji, planach życiowych i zawodowych oraz o statusie majątkowym.

- 2) dokument podróży przewidziany w Konwencji Genewskiej;
- 3) decyzji o odmowie nadania statusu uchodźcy lub wydalenia z innego kraju
- 4) orzeczenie o niekaralności

Art. 55.

1. Tymczasowej pomocy dla cudzoziemca lub repatrianta udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy i obejmuje ona świadczenia pomocowe określone ustawą z przyznanym miejscem pobytu lub zamieszkania.
2. Warunkiem uzyskania dalszej pomocy jest ocena indywidualnej sytuacji danej osoby.
3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej może przyznać zezwolenie na pobyt czasowy nie krótszy niż 10 lat lub pobyt stały z uzyskaniem obywatelstwa polskiego cudzoziemcowi który przedstawia wartość z uwagi na wykształcenie, wyjątkową wiedzę oraz który zna biegle język polski.

Art. 56.

1. Pomoc dla cudzoziemca oraz repatrianta może zostać wstrzymana w przypadku:
 - 1) nie wykonywania przez cudzoziemca zobowiązań przyjętych w umowie emigracyjnej
 - 2) wykorzystywania pomocy w sposób niezgodny z celem, na jaki została przyznana
 - 3) udzielania przez cudzoziemca nieprawdziwych informacji o swojej sytuacji życiowej
 - 4) wszczęcia przeciwko cudzoziemcowi postępowania karnego wraz z zastosowaniem aresztu

Rozdział 6

Zasady odpłatności za świadczenia

Art. 57

1. Obowiązek zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej spoczywa na:
 - 1) osobie i rodzinie korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej;
 - 2) spadkobiercy osoby, która korzystała ze świadczeń z pomocy społecznej – z masy spadkowej;
 - 3) małżonku, zstępnych przed wstępnymi osoby korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej – gdy nie dokonano zwrotu wydatków zgodnie z pkt 1 i 2, w wysokości przewidzianej w decyzji dla osoby lub rodziny korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej.
2. Wydatki na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego.
3. W przypadku pokrycia kosztów pogrzebu przez gminę poniesione wydatki podlegają zwrotowi z masy spadkowej, jeżeli po osobie zmarłej nie przysługuje za-siłek pogrzebowy.
 4. Świadczenia nienależnie pobrane podlegają zwrotowi od osoby lub rodziny korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej, niezależnie od dochodu rodziny.
 5. Należności, o których mowa w ust. 1, podlegają zwrotowi na rachunek bankowy odpowiednio urzędu gminy, powiatu lub województwa.

Art. 58.

1. Osobie, której przyznano emeryturę lub rentę za okres, za który wypłacono zasiłek stały lub rentę socjalną Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz inne organy rentowe, które przyznały emeryturę lub rentę, wypłacają to świadczenie pomniejszone o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconych za ten okres zasiłków i przekazują te kwoty na rachunek bankowy właściwego ośrodka pomocy społecznej.
2. W przypadku zasiłku okresowego przyznanego rodzinie świadczenie pomniejsza się o część kwoty przypadającą na tę osobę, której przyznano emeryturę lub rentę.
 3. Kwota pomniejszenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż przyznana za ten okres kwota emerytury lub renty.

Rozdział 7

Postępowanie w sprawie świadczeń z pomocy społecznej

Art. 59.

1. W postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej należy kierować się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy społecznej i ochroną ich dóbr osobistych.
2. W zakresie niezbędnym do przyznawania i udzielania świadczeń z pomocy społecznej można przetwarzać dane osób ubiegających się i korzystających z tych świadczeń dotyczące: pochodzenia etnicznego, stanu zdrowia, nałogów, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.

Art. 60.

1. Właściwość miejscową gminy ustala się według miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie.
2. W przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały.
3. Dla mieszkańca domu właściwa jest gmina, która skierowała go do domu pomocy społecznej .

Art. 61.

1. Świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.
2. Pomoc społeczna może być udzielana także na wniosek osób trzecich.

Art. 62.

Sądy, organy i jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić na wniosek opiekuna socjalnego odpowiednich informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej.

Art. 63.

1. Przyznanie wszelkich świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej.
2. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za nie-pełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.
3. Zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie pobierania świadczenia pieniężnego wpływa na wysokość świadczenia pieniężnego, jeżeli kwota zmiany przekroczyła kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
4. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.
5. Decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia, a także można zmienić lub uchylić decyzję. Zmiana decyzji administracyjnej na korzyść strony nie wymaga jej zgody.
6. Odwołanie od decyzji w sprawie świadczeń z pomocy społecznej może złożyć osoba ubiegająca się o świadczenie na zasadach określonych w kodeksie postępowania administracyjnego.

Art. 64

1. Jeżeli osoba uprawniona nie podejmuje świadczeń pieniężnych przez dwa kolejne miesiące

kalendaryzowe, wstrzymuje się wypłatę tych świadczeń oraz wszczyna postępowanie wyjaśniające w celu sprawdzenia przyczyn nieodbierania świadczeń.

2. W przypadku udzielenia przez osobę niepodejmującą świadczeń pieniężnych wyjaśnień dotyczących przyczyny nieodbierania świadczeń wypłaca się jej świadczenia za okres wstrzymania wypłaty świadczeń, jeżeli osoba spełnia warunki określone w ustawie.

3. W przypadku gdy z osobą, o której mowa w ust. 1, nie można przeprowadzić rodzinnego wywiadu środowiskowego i mimo prawidłowo dostarczonego wezwania do stawienia się w ośrodku pomocy społecznej celem złożenia wyjaśnień osoba nie stawiała się w wyznaczonym terminie, stwierdza się, w drodze decyzji administracyjnej, wygaśnięcie decyzji przyznającej świadczenie.

Art. 65.

1. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej .

2. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza uprawniony opiekun socjalny, również na potrzeby jednostki organizacyjnej pomocy społecznej z terenu innej gminy.

3. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się niezwłocznie aktualizację wywiadu.

4. Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osoby lub rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej lub na jego aktualizację przez osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

5a. Opiekun społeczno-socjalny przeprowadzający rodzinny wywiad środowiskowy może domagać się od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc złożenia oświadczenia o dochodach i stanie majątkowym. Odmowa złożenia oświadczenia jest podstawą wydania decyzji o odmowie przyznania świadczenia.

5b. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie następujących dokumentów:

1) dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;

2) skróconego odpisu aktu urodzenia dziecka lub książeczki zdrowia dziecka (do wglądu);

3) dokumentów określających status cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej;

4) decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej;

5) orzeczenia komisji do spraw niepełnosprawności

6) zaświadczenia albo oświadczenia o okresie zatrudnienia, w tym o okresach, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, oraz o okresach nieskładkowych;

7) dowodu otrzymania ostatniego wynagrodzenia, renty, emerytury, zasiłku MOPR, MOPS itp.

8) zaświadczenia urzędu gminy albo oświadczenia o powierzchni gospodarstwa rolnego w hektarach przeliczeniowych;

9) zaświadczenia o kontynuowaniu nauki

10) decyzji starosty o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych,

11) dowodu opłacenia ostatniej składki na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne

12) dokumentów własności lub wynajmu mieszkania, domu, opłat mieszkaniowych lokalowych i in.

13) wyciąg za ostatni rok z posiadanych rachunków bankowych

Art. 66. W wywiadzie stałym oraz okresowym uwzględnia się następujące podstawowe dane oraz kryteria:

1. średnie koszty ponoszone miesięcznie na żywność dla jednej osoby minimum -500 złotych
2. koszty mieszkaniowe (czynsz lub wynajem) ponoszone indywidualnie lub wspólnie z małżonkiem, konkubinem, ojcem, matką, bratem lub siostrą w przypadku wspólnego zamieszkiwania w tym koszty za energię, gaz i wodę
3. koszty leków stałych lub okresowych
4. koszty transportu miejskiego
5. koszty zakupu odzieży sezonowej wraz z obuwem
6. koszty innej a koniecznej rehabilitacji oraz leczenia i innych zabiegów jeśli nie wchodzą w zakres świadczeń Narodowego Funduszu Zdrowia
7. sytuację rodzinną tj. skład oraz ilość członków rodziny oraz pokrewieństwo (relacja), czy uczące się lub studiujące dzieci są na stałym utrzymaniu rodziców czy też innych krewnych oraz osób etc.

Art. 67. Rodziną nazywamy podstawową, pierwotną, małą grupę społeczną składającą się z rodziców, ich dzieci (także adoptowanych) i krewnych. Rodziców łączy więź małżeńska, rodziców z dziećmi więź rodzinna /rodzicielska. Funkcje rodziny według ustawy są to :

1. funkcje prokreacyjne;
2. przygotowanie dzieci do wejścia w życie społeczne, ich pielęgnowanie i wychowywanie oraz zapewnienie im odpowiedniego startu życiowego;
3. prowadzenie gospodarstwa domowego, zaspokajającego potrzeby członków rodziny;
4. sprawowanie pieczy nad życiem członków rodziny, ich zachowaniem, kulturą, zdrowiem, trudnościami życiowymi.

Art. 68. Formy rodziny według kryteriów w ustawie to formalny lub nieformalny związek cywilny stanowiący trzon rodziny jako :

1. małżeństwo
2. konkubinaty
3. rodzina niepełna tylko matka lub tylko ojciec
4. rodzina zastępcza inna rodzina ,rodzinny dom opieki lub stały opiekun prawny

5. Relacją rodzinną nazywamy *rodzaj* pokrewieństwa i powinowactwa *wg nazewnictwa i nazw członków rodziny* –jako rodzaj stosunku zachodzącego między osobami należącymi do tej samej rodziny a wynikającego z faktu pokrewieństwa i powinowactwa .

6. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, uwzględniając miejsce i terminy jego przeprowadzania, wzór kwestionariusza wywiadu, uwzględniając w szczególności sytuacje, w których wypełnia się poszczególne części kwestionariusza wywiadu, wzór oświadczenia o stanie majątkowym oraz wzór legitymacji opiekuna socjalnego, mając na uwadze rzetelność przeprowadzanego wywiadu środowiskowego.

Art. 69.

1. Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.
2. Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej są obowiązane posiadać konto w banku celem realizowania przelewów pieniężnych przyznanych świadczeń.
3. Wnioski z uzasadnieniem o przyznanie zasiłku celowego lub innej pomocy na podstawie ustawy osoby uprawnione do pobierania świadczeń kierują bezpośrednio do

swojego opiekuna .

DZIAŁ III

Organizacja pomocy społecznej

Rozdział 1

Struktura organizacyjna pomocy społecznej

Art. 70.

1. W celu realizacji zadań pomocy społecznej tworzy się jednostki organizacyjne zwane biurami opiekuna socjalno- społecznego przy wydziale do spraw opieki socjalnej w Miejskich/Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej, jako jednostki budżetowa podporządkowane bezpośrednio wojewodzie, powiatowi oraz gminie.

2. Kierownik biura opiekuna socjalno- społecznego przy wydziale do spraw opieki socjalnej jest zwierzchnikiem opiekunów socjalnych na określonym terenie.
3. Kierownik biura opiekuna socjalno- społecznego prowadzi ewidencję oraz kartotekę osób uprawnionych do pobierania świadczeń w formie teczek osobowych oraz w systemie informatycznym.
4. Kierownik biura opiekuna socjalno- społecznego składa właściwemu wydziałowi comiesięczne sprawozdanie z działalności biura oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej jak też potrzeby kadrowe i szkoleniowe dla pracowników opiekunów socjalno- społecznych.
5. Kierownik biura opiekuna socjalno- społecznego zatwierdza wnioski oraz wywiady przeprowadzone przez opiekunów i przedkłada je niezwłocznie do analizy oraz celem wydania decyzji właściwemu wydziałowi odpowiednim dla organu zwierzchniego.

Rozdział 2

Pracownicy socjalni

Art. 71.

1. Opiekunem socjalno- społecznego może być osoba, która spełnia następujące warunki:
 - 1) posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych;
 - 2) ukończyła studia wyższe na kierunku pedagogika specjalna i psychologia, ze znajomością zagadnień problematyki rodzinnej , społecznej i przestępczej
 - 3) nie była karana i nie popełniła przestępstwa ani żadnego nadużycia oraz która cieszyła się dobrą opinią będąc zatrudnioną na podstawie przepisów poprzedniej ustawy

2. Ustala się następujące stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego:

- 1) I stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalno- społecznej w zakresie posiadanego dyplomu z psychologii ze znajomością zagadnień problematyki rodzinnej , społecznej i przestępczej
- 2) II stopień specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalno- społecznej w zakresie posiadanych dyplomów z psychologii oraz pedagogiki specjalnej ze znajomością zagadnień problematyki rodzinnej , społecznej i przestępczej

Art. 72.

1. Przy ministrze właściwym do spraw edukacji działa Centralna Komisja Egzaminacyjna do spraw stopni specjalizacji zawodowej zwana dalej „Komisją”, której członków powołuje i odwołuje minister.
2. Do zadań Komisji należy w szczególności
 - 1) przeprowadzanie postępowania w zakresie nadawania stopni specjalizacji zawodowej

oraz egzaminu w terminie wyznaczonym przez Komisję oraz informowanie osób ubiegających się o dopuszczenie do egzaminu na II stopień specjalizacji zawodowej o terminie egzaminu;

- 2) nadawanie II stopnia specjalizacji zawodowej;
- 3) prowadzenie rejestru wydanych dyplomów;
- 4) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw edukacji informacji dotyczących zasięgu, przebiegu i poziomu szkoleń w zakresie specjalizacji;
3. Za egzamin w tym za egzamin poprawkowy, osoby przystępujące do egzaminu wnoszą opłatę w wysokości 10% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 73.

Minister właściwy do spraw edukacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb powoływania i odwoływania członków Komisji
- 2) zakres programowy dla specjalizacji I i II stopnia w zawodzie opiekun socjalno- społeczny
- 3) tryb postępowania w sprawie nadawania stopni specjalizacji i wydawania dyplomów,
- 4) wzory dyplomów uzyskania I i II stopnia specjalizacji
- 5) wytyczne dotyczące prac dyplomowych dla kandydatów ubiegających się o uzyskanie I i II stopnia specjalizacji,
- 6) wymagania dotyczące kadry dydaktycznej szkoleń w zakresie specjalizacji I i II stopnia oraz warunki, jakie powinny spełniać podmioty prowadzące szkolenia w zakresie specjalizacji, dla zapewnienia odpowiedniego poziomu szkolenia,
- 7) organizację i sposób przeprowadzania egzaminu na I i II stopień specjalizacji

Art. 74.

1. Do zadań opiekuna socjalno- społeczny należy w szczególności:

- 1) dokonywanie analizy i oceny sytuacji osób które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej pod względem sytuacji materialnej, rodzinnej (ilość osób w rodzinie, sytuacja w rodzinie tj. problemy, konflikty , ilość dzieci, sytuacja małżeńska, warunki lokalowe, możliwość wykonywania prac zleconych, potrzeby rehabilitacyjne itp.)
- 2) kwalifikowanie do uzyskania odpowiednich świadczeń na podstawie uzyskanych danych
- 3) opiekun socjalno- społeczny po uzyskaniu danych o których mowa w ust. 1) i2) wprowadza dane do kartoteki osobowej w informatycznym systemie danych

2. Przy wykonywaniu zadań opiekun socjalno- społeczny jest obowiązany:

- 1) udzielać osobom zgłaszającym się pełnej informacji o przysługujących im świadczeniach i dostępnych formach pomocy;
- 2) zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny;
- 3) podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Art. 75.

1. Opiekun socjalno- społeczny korzysta z prawa pierwszeństwa przy wykonywaniu swoich zadań w urzędach, instytucjach i innych placówkach. Organy są obowiązane do udzielania opiekunowi socjalnemu pomocy w zakresie wykonywania tych czynności.

2. Opiekunowi socjalno- społecznemu nie przysługuje ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych.

3. Opiekunowi socjalno- społecznemu socjalnemu przysługuje zwrot kosztów uczestnictwa w szkoleniach w zakresie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownika socjalnego, w kwocie nie mniejszej niż 50% kosztów szkolenia.

3. Opiekunowi socjalno- społecznemu do którego obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, przysługuje zwrot kosztów przejazdów z miejsca pracy do miejsc wykonywania

przez niego czynności zawodowych, w przypadku braku możliwości zapewnienia dojazdu środkami pozostającymi w dyspozycji zatrudniającego go pracodawcy.

Art. 76.

Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać właściwe kwalifikacje zawodowe w tym znajomość prawa jak też innych ustaw i przepisów oraz odpowiednie kwalifikacje moralne.

Rozdział 3

Nadzór i kontrola

Art. 77.

Wojewoda / powiat/gmina w związku z przeprowadzaniem postępowaniem nadzorczym i kontrolnym ma prawo do:

- 1) żądania informacji, dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania nadzoru i kontroli;
- 2) swobodnego wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń jednostki kontrolowanej;
- 3) przeprowadzania oględzin obiektów, składników majątku kontrolowanej jednostki oraz przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem
- 4) żądania od pracowników kontrolowanej jednostki udzielenia informacji w formie ustnej i pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli;
- 5) wzywania i przesłuchiwania świadków oraz osób korzystających ze świadczeń
- 6) zwrócenia się o wydanie opinii biegłych i specjalistów z zakresu pomocy socjalno-społecznej.

Art. 78.

1. Czynności, o których mowa w art. 74 przeprowadza zespół pracowników komórki organizacyjnej do spraw nadzoru i kontroli w pomocy socjalno - społecznej .

2. Zespół inspektorów, przeprowadzając czynności, o których mowa w art. 74, jest obowiązany do okazania legitymacji służbowych oraz imiennego upoważnienia do przeprowadzenia nadzoru albo kontroli wskazującego jednostkę organizacyjną pomocy społecznej albo kontrolowaną jednostkę.

3. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy socjalno- społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda/ powiat/gmina niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach w miarę potrzeby zwierzchnika kontrolowanej jednostki lub organ prawa jednocześnie oraz podejmuje niezbędne czynności w celu naprawienia sytuacji.

Art. 79.

1. Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 2.000. do 6.000 zł.

2. Kto bez zezwolenia prowadzi placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w której przebywa:

1) nie więcej niż 10 osób – podlega karze pieniężnej w wysokości 10 .000 zł;

2) więcej niż 10 osób – podlega karze pieniężnej w wysokości 20 .000 zł.

3. W przypadku prowadzenia bez zezwolenia przez jeden podmiot więcej niż jednej placówki, o której mowa w ust. 2, karę wymierza się osobno za każdą z placówek.

4. Kto po uprawomocnieniu się decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za prowadzenie bez zezwolenia wojewody placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku nie za-prze stał jej prowadzenia, podlega karze pieniężnej w wysokości 40 000 zł.

5. W przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzonej bez zezwolenia wojewoda może, poza nałożeniem kary pieniężnej, wydać decyzję nakazującą wstrzymanie prowadzenia tej placówki, z nadaniem rygoru natychmiastowej wykonalności, do czasu uzyskania

zezwoleń.

Art. 80.

1. Kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji administracyjnej organ nadzoru.
2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie w trybie administracyjnym.
3. Od nieuiszczonych w terminie kar pobiera się odsetki ustawowe.
4. Egzekucja kar wraz z odsetkami za zwłokę następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
5. W przypadku nałożenia kary finansowej organ nadzoru przedstawia osobom przebywającym w placówce oraz, w ramach posiadanych informacji, członkom rodziny, opiekunom prawnym, kuratorom osób przebywających w placówce wyciąg z rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, z danymi teleadresowymi placówek z terenu województwa.
6. W przypadku pilnej konieczności zapewnienia pomocy osobom przebywającym w placówce, w stosunku do której została wydana decyzja o karze finansowej, organ nadzoru koordynuje działania zmierzające do zabezpieczenia niezbędnej pomocy osobom potrzebującym, przy udziale kierownika ośrodka pomocy socjalno- społecznej gminy właściwej ze względu na położenie placówki.
7. Wpływy z tytułu kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa.
8. Kary pieniężne wpłacane są na rachunek bieżący dochodów urzędu wojewódzkiego/ powiatowego/gminnego.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 81.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej określi, w drodze rozporządzenia organizację i tryb przeprowadzania nadzoru i kontroli, kwalifikacje inspektorów upoważnionych do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych, a także wzór legitymacji uprawniającej do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu ich wykonywania.

Dział IV

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Rozdział 1

Art. 82.

1. Dysponentem budżetu na realizację ustawy jest Minister Pracy i Polityki Socjalnej oraz wojewoda na swoim terenie.
2. Powiaty i gminy otrzymują za pośrednictwem wojewody dotację celową z budżetu państwa na obsługę zadań określonych w ustawie zwaną budżetem socjalno- społecznym .
3. Powiat oraz gmina składa wojewodzie sprawozdania finansowo- rozliczeniowe z realizacji ustawy oraz przyznanych i wypłacanych świadczeń w rozliczeniu comiesięcznym zgodnie z przyznanym budżetem socjalno- społecznym .
4. Powiat oraz gmina składa wojewodzie statystyczne sprawozdania dotyczące sytuacji osób pobierających świadczenia nie rzadziej niż co 3 miesiące.
5. Powiat oraz gmina składa wojewodzie zapotrzebowanie wraz z określeniem potrzeb inwestycyjnych na ośrodki oraz placówki opieki społecznej jak też inne środki i formy pomocy.

Art. 83.

1. Z dniem wejścia w życie ustawy wygasają decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 29

- listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, z późn. zm.18)).
2. Decyzje przyznające świadczenia na podstawie art. 16, 17, 18, 21 oraz 31 ust. 6–10 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej realizuje się według przepisów dotychczasowych, przez czas, na jaki te decyzje zostały wydane, nie dłużej niż do dnia rozpoczęcia obowiązywania nowej ustawy.
 3. Zachowują moc decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej oraz decyzje o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 84.

Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 85.

1. Domy pomocy społecznej, które nie osiągnęły obowiązującego standardu, są obowiązane do opracowania i realizacji programu naprawczego w terminie określonym przez Pracy i Polityki Socjalnej .

2 Zezwolenia warunkowe na prowadzenie domu pomocy społecznej na mocy poprzedniej ustawy zachowują moc nie dłużej niż w terminie określonym przez Pracy i Polityki Socjalnej .

Art. 86.

Ustawa wchodzi w życie z dniem

Art. 87. W sprawach nieuregulowanych ustawą zastosowanie mają rozporządzenia Rady Ministrów oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej .

